

**Statistikdokumentation for
Forbrug og salg af alkohol og tobak 2016**

1 Indledning

Formålet med statistikken er at belyse forbruget, salget og grænsehandlen med alkohol og tobak. Salgsstatistikken er udarbejdet siden 1955, mens forbruget kun er beregnet for perioden 2000-2010.

2 Indhold

Statistikken viser salg og forbrug af alkohol, fordelt på øl, vin, spiritus og alkoholsodavand, samt salget og forbruget af tobak.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken viser salg og forbrug af alkohol, fordelt på øl, vin, spiritus og alkoholsodavand, samt salget og forbruget af tobak.

Forbruget er sammensat af det indenlandske afgiftsbelagte salg.

Salget af alkohol og tobak bygger på den antagelse, at forretningernes indkøbte varer sælges videre til forbrugerne umiddelbart efter. Hvis forretninger køber til lager med henblik på salg året efter, holder denne antagelse ikke.

Det afgiftsbelagte salg er salg af alkohol og tobak til detailhandlen.

Fra og med opgørelsen for 2005 korrigeres for moderationsordningen for øl.

Alkoholsodavand er udskilt fra den alkoholtype, de er baseret på, fra og med 2006. Tallene for salget og dermed også forbruget før og efter 2006 er således ikke direkte sammenlignelige. Gælder i særlig grad spiritus.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Der grupperes efter typen af alkohol. Dvs., øl, vin, spiritus og alkoholsodavand. Derudover beregnes der tal for liter ren alkohol.

2.3 Sektordækning

Statistikken dækker det indenlandske afgiftsbelagte salg af alkohol og tobak til detailhandlen.

2.4 Begreber og definitioner

Afgifter: I beregningerne af rent alkohol anvendes Skatteministeriets skøn over de enkelte afgiftsklassers gennemsnitlige alkoholprocent. Nedenstående tabel angiver afgiftsklassernes afgrænsning:

Afgiftsklasse Afgift (kr. per liter) 01.01.2015 - 31.12.2017 1 5,34 2 11,61 3 15,55 Tillægsafgift af mousserende vin og frugtvin m.m 3,35 Tillægsafgift af vinbaseret alkoholsodavand (10 pct. eller derunder) 7,13 Tillægsafgift af vinbaseret alkoholsodavand (> 10 pct.) 11,5

Afgiftsklasser: I beregningerne af rent alkohol anvendes Skatteministeriets skøn over de enkelte afgiftsklassers gennemsnitlige alkoholprocent.

Afgiftsklasser for vin, frugtvin og vinbaserede alkosodavand:

- Afgiftsklasse 1: Alkoholindhold >1,2 - 6 pct.
- Afgiftsklasse 2: Alkoholindhold >6 - 15 pct.
- Afgiftsklasse 3 :Alkoholindhold >15 - 22 pct.

Forbrug af alkohol: Mængden af solgt spiritus, vin, pilsnerækvivalenter og alkoholsodavand tillagt skøn for grænsehandlen.

Forbrug af ren alkohol: Mængden af solgt alkohol, hvis man opgør det med en alkoholprocent på 100, tillagt omregnede værdier for grænsehandlen med samme.

Forbrug af tobak: Mængden af solgte tobaksvarer, tillagt skøn for grænsehandlen med samme

Grænsehandlen med alkohol: Nettomængden af grænsehandlen med spiritus, vin, øl og alkoholsodavand.

Grænsehandlen med ren alkohol: Netto-grænsehandlen med alkohol, hvis man opgør det med en alkoholprocent på 100. Ved omregningen af de solgte mængder øl, vin og spiritus til solgte mængder ren alkohol for grænsehandlen anvendes samme gennemsnitlige alkoholprocent som ved omregningen for den indenlandske handel. Denne antages at svare til 4,6 pct. - en såkaldt pilsnerækvivalent.

Grænsehandlen med tobak: Nettomængden af grænsehandlen med tobaksvarer.

Pilsnerækvivalent: Svarer til en øl med en alkoholprocent på 4,6.

Salg af alkohol: Mængden af det solgte spiritus, vin, pilsnerækvivalenter og alkoholsodavand

Salg af ren alkohol: Mængden af solgt alkohol, hvis man opgør det med en alkoholprocent på 100

Salg af tobak: Mængden af solgte tobaksvarer

2.5 Enheder

Der offentliggøres tal for forbrug og salg opgjort på liter ren alkohol i alt, liter ren alkohol per indbygger, antal cigaretter i alt, antal cigaretter per indbygger, liter øl i alt, liter vin i alt, liter spiritus i alt samt liter alkoholsodavand i alt.

2.6 Population

Statistikken er en totaltælling for salget og forbruget af alkohol og tobak i hele Danmark

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden fra 1955 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

- Liter i alt
- Liter pr. person
- Styk i alt (cigaretter)
- Styk pr. person (cigaretter)
- Tons (tobak)
- Indeks

2.11 Referencetid

Forbruget refererer til det enkelte kalenderår. Ved opgørelsen af beskatningsprovenuet er afgifterne henført til optjeningstidspunktet, som er det tidspunkt i produktions- eller salgsprocessen, hvor afgiften pålignes, svarende til tidspunktet for salget.

2.12 Hyppighed

Årlig

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Data indsamles fra anden offentlig myndighed i henhold til §6 i Lov om Danmarks Statistik. Dataindsamlingen er ikke baseret på en EU-regulering.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er baseret på administrative registre. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde i forbindelse med opgørelsen af denne statistik. Data indsamles af SKAT.

2.15 Øvrige oplysninger

Yderlige oplysninger om forbrug og salg af alkohol og tobak kan findes på statistikkens [emneside](#) eller ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Grunddata indhentes fra SKAT, og datavalideringen foretages af skattemyndighederne. Data korrigeres for salget af alkoholsodavand samt bryggeriernes moderationsordning før de offentliggøres.

3.1 Kilder

Data om salget af alkohol, i form af afgiftsindtægter, indhentes fra SKAT. I beregningerne af rent alkohol anvendes Skatteministeriets vurdering af de enkelte afgiftsklassers gennemsnitlige alkoholprocent.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indhentes årligt fra SKAT.

3.3 Indsamlingsmetode

Data til denne statistik indhentes fra administrative registre hos SKAT.

3.4 Datavalidering

Datavalideringen foretages som udgangspunkt af skattemyndighederne. Er der bevægelser i tallene udover det sædvanlige, sørger Danmarks Statistik for at undersøge, om disse har sin rigtighed, før yderligere beregninger foretages.

3.5 Databehandling

På baggrund af Skatteministeriets årlige afgiftsprovenu på salg af alkohol til detailhandlen beregnes solgte mængder af de forskellige typer alkohol i henhold til Skatteministeriet afgiftsklasser.

- For øl beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens beregningen af mængden af øl og pilsnerækvivalenter, der illustrerer salget på en mere håndgribelig måde, beregnes ud fra hhv. et estimat på den gennemsnitlige alkoholprocent i solgt og forbrugt øl og alkoholprocenten i en pilsnerækvivalent på 4,6 pct. vol.
- For vin beregnes den solgte mængde vin direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og de gældende afgifter, mens den solgte mængde vin i ren alkohol beregnes ved brug af antagelser om den gennemsnitlige alkoholprocent for vin i forskellige skatteklasser.
- For spiritus beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens den solgte mængde spiritus beregnes direkte på baggrund af de banderolerede mængder.
- For alkoholsodavand beregnes den solgte mængde og den solgte mængde ren alkohol på baggrund af afgiftsprovenuet fra tillægsafgiften for de forskellige alkoholtyper, og med brug af en antagelse om at den gennemsnitlige alkoholprocent er 5,5 vol. pct.

Adskillelse af alkoholsodavand fra øvrige alkoholtyper

Fra 2005 er det blevet muligt at adskille spiritus og alkoholsodavand i kilderne, hvorfor denne adskillelse blev implementeret i de publicerede tal.

Moderationsordning

Bryggerierne betaler afgift af alkoholindholdet i det færdige øl. I følge moderationsordningen får bryggerier, der producerer mindre end 200.000 hl øl om året, tilbagebetalt en andel af deres indbetalte ølafgift for at udjævne konkurrencevilkårene i forhold til de større bryggerier. De tilbagebetalte afgifter er fratrukket afgiftsprovenuet i Skatteministeriets data, som ligger til grund for Danmarks Statistiks beregninger. Hos Danmarks Statistik lægges de tilbagebetalte afgifter derfor til tallene for at undgå, at ølsalget undervurderes i en størrelsesorden svarende til den tilbagebetalte afgift.

3.6 Korrektion

Ikke relevant for denne statistik.

4 Relevans

Statistikken er en oversigtsmæssig orientering til institutioner, som fx brancheorganisationer og producenter inden for produktion af alkohols og tobak, og personer med interesse for emnet. Overordnet set er brugerne tilfredse med statistikken. De kommer løbende med forslag til ændringer, som tages i betragtning og implementeres, hvor det er muligt og statistisk forsvarligt.

4.1 Brugerbehov

Statistikken er en oversigtsmæssig orientering til eksempelvis brancheforeninger og producenter af alkohol og tobak, samt øvrige personer med interesse for emnet.

4.2 Brugertilfredshed

Der indsamles ikke regelmæssigt viden om brugertilfredshed, men Danmarks Statistik er i løbende kontakt med brugerne, og deres ønsker til statistikken tages i betragtning og implementeres, hvor det er muligt.

4.3 Fuldstændighed af data

Statistikken er ikke baseret på en EU-forordning og skal derfor ikke leve op til særlige guidelines. Data stammer fra skattemyndighederne og dækker hele Danmark.

5 Præcision og pålidelighed

Beregningerne af salget af alkohol og tobak bygger på data for det afgiftsbelagte salg indsamlet af SKAT. I SKAT anvendes data til at sikre en korrekt indbetaling af skatter og afgifter for salget af alkohol, hvorfor de granskes nøje, og må forventes at være af en høj kvalitet. I beregningen anvendes desuden de gennemsnitlige alkoholprocenter angivet i Skatteministeriets afgiftsklasser. Den gennemsnitlige alkoholprocent for hver afgiftsklasse er vurderet af Skatteministeriet på baggrund egne undersøgelser. En del af statistikens præcision afhænger således af præcisionen af Skatteministeriets gennemsnitsberegninger for afgiftsklasserne. Data dækker det samlede salg i Danmark, hvorfor der ikke er nogen stikprøveusikkerhed.

5.1 Samlet præcision

Datagrundlaget for beregningerne er administrative oplysninger, der hos SKAT underkastes den kontrol, som er nødvendig for at sikre en korrekt indbetaling af skatter og afgifter.

Forbruget blev opgjort under den antagelse, at det, der købes, forbruges straks. Der tages med andre ord ikke hensyn til eventuel lageropbygning eller spild. Heller ikke eventuel ulovlig indførsel og handel med afgiftspligtige varer er medregnet i estimatet over forbruget. Det har givet anledning i udsving i forbruget; særligt i forbindelse med afgiftsstigninger, hvor der er blevet købt til lager op til stigningens ikrafttræden.

Statistikens tal for rent alkohol er ligeledes usikker. Den gennemsnitlige alkoholprocent for hver afgiftsklasse er vurderet af Skatteministeriet på baggrund egne undersøgelser. En del af statistikens præcision afhænger således af præcisionen af Skatteministeriets gennemsnitsberegninger for afgiftsklasserne.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Statistikken er en totalopgørelse baseret på administrative registeroplysninger. Der er derfor ingen stikprøveusikkerhed.

5.3 Anden usikkerhed

Der er forskellige usikkerheder forbundet med statistikken:

For opgørelsen af det afgiftsberigtigede salg

SKAT reviderer af og til de indberettede data, som følge af egentlige fejl eller uoverensstemmelser i de indberettende virksomheders regnskaber. Sådanne revisioner behandles på følgende måde:

- Egentlige fejl rettes.
- Efterbetalinger som kan placeres inden for et enkelt kalenderår medtages, mens efterbetalinger som vedrører flere kalenderår udelades.

Alt afhængig af den enkelte afgifts virkemåde beregnes den solgte mængde alkohol eller den solgte mængde ren alkohol ved hjælp af visse antagelser:

- For øl beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens beregningen af mængden af pilsnerækvivalenter, der illustrerer salget på en mere håndgribelig måde, beregnes ud fra alkoholprocenten i en pilsnerækvivalent på 4,6 pct. vol.
- For vin beregnes den solgte mængde vin direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og de gældende afgifter, mens den solgte mængde vin i ren alkohol beregnes ved brug af antagelser om den gennemsnitlige alkoholprocent for vin i forskellige skatteklasser.
- For spiritus beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens den solgte mængde spiritus beregnes direkte på baggrund af de banderolerede mængder.
- For alkoholsodavand beregnes den solgte mængde og den solgte mængde ren alkohol på baggrund af afgiftsprovenuet fra tillægsafgiften for de forskellige alkoholtyper, og med brug af en antagelse om at den gennemsnitlige alkoholprocent er 5,5 vol. pct.

For opgørelsen af grænsehandlen (2000-2010)

Opgørelsen for grænsehandlen med alkohol og tobak blev hentet fra Skatteministeriets publikation "Status over Grænsehandel". Grænsehandlen inkluderer danskeres indkøb i udlandet til forbrug i Danmark, og ekskluderer udlændiges indkøb i Danmark til forbrug i udlandet. Skatteministeriets opgørelse benytter sig af en række forskellige kilder til at belyse dette emne. Der henvises til "Status over Grænsehandel" for en nærmere beskrivelse.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Datagrundlaget vurderes at være af en høj kvalitet, da det af SKAT anvendes til at sikre en korrekt indbetaling af skatter og afgifter for salget af alkohol, hvorfor de granskes nøje. I beregningen anvendes desuden de gennemsnitlige alkoholprocenter angivet i Skatteministeriets afgiftsklasser. Den gennemsnitlige alkoholprocent for hver afgiftsklasse er vurderet af Skatteministeriet på baggrund egne undersøgelser. En del af statistikens kvalitet afhænger således af præcisionen af Skatteministeriets gennemsnitsberegninger for afgiftsklasserne.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres i udgangspunktet kun endelige tal, dog med det forbehold, at der ved opdagelse af deciderede fejl i data foretages revisioner.

6 Aktualitet og punktighed

Statistikken offentliggøres ca. 6 måneder efter udløbet af det omhandlende kalenderår. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udkommer årligt ca. 6 måneder efter udløbet af det omhandlede kalenderår. Der offentliggøres kun endelige tal.

6.2 Publikationspunktighed

Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Pga. ændringer i regler og afgifter på alkoholområdet, har statistikken flere gange været udsat for databrud, hvorfor sammenligner over tid skal gøres varsomt. Der er ikke umiddelbart kendskab til en direkte sammenlignelig statistik på internationalt niveau.

7.1 International sammenlignelighed

Der beregnes også statistikker for salget af alkohol i andre europæiske lande, bl.a. offentliggør det norske statistikbureau den kvartalsvise "Alkoholomsetning", som beregnes efter en metode, der ligger tæt op ad den danske. Beregningen af salg af alkohol er ikke baseret på EU-regulering, hvorfor der kan være forskelle på den danske statistik og lignende statistikker i andre lande.

7.2 Sammenlignelighed over tid

En ændring i reglerne for afgift på øl i 1991 betyder et mindre brud i opgørelsen af det samlede salg af øl.

Fra og med opgørelsen for 2000 til 2010 blev forbruget af alkohol og tobak opgjort, hvor man udover det indenlandske salg også inddrog skøn for grænsehandlen.

Fra og med 2006 er alkoholsodavand udskilt fra øl, vin og spiritus og opgøres fremover som en selvstændig post.

I løbet af 2010 blev den gennemsnitlige alkoholprocent for vin i afgiftsklasse 2 og 3 opjusteret. Dette bevirkede en niveauforskydning i beregningerne af rent alkohol for vin, hvilket gør af sammenligninger af forbruget af rent alkohol for vin mellem 2009 og 2010 skal gøres varsomt.

Opgørelsen af alkoholsodavand indeholdt til og med 2010 ikke cider, som på det tidspunkt lå i gruppen vin. Det skyldes, at cider i denne periode ikke var pålagt en tillægsafgift, som det var tilfældet med andre alkoholsodavand. Som følge af den tillægsafgift der pr. 1.8.2010 blev lagt på ciderprodukter, er det muligt at udskille cider fra de andre vinprodukter. Derfor er cider flyttet til alkoholsodavand. Dette er i statistikken sket fra og med 2011 tallene.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Skatteministeriet udarbejder løbende rapporter om grænsehandel, hvor samme datakilder ligger til grund. Denne statistik er imidlertid ikke direkte sammenlignelig med Skatteministeriets rapporter.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik, da datagrundlaget stammer fra én og samme kilde.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives årligt i Nyt fra Danmarks Statistik. I Statistikbanken offentliggøres tallene under emnet [Forbrug og salg af alkohol og tobak](#). Derudover indgår tallene i *Statistisk Årbog* og *Statistisk Tiårsoversigt*. Se mere på statistikens [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 09:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet. Temapublikationer mv. kan offentliggøres på andre tidspunkter af dagen. Rigsstatistikeren kan beslutte, at sådanne publikationer kan udleveres før udgivelsestidspunktet, fx til interessenter og pressen.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i [Nyt fra Danmarks Statistik](#).

8.5 Publikationer

Statistikken indgår i publikationerne [Statistisk Årbog](#) og [Statistisk Tiårsoversigt](#).

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Forbrug og salg af alkohol og tobak](#) i følgende tabeller:

- [ALKO2](#): Forbrug og salg af alkohol og tobak pr. indbygger efter type og tid
- [ALKO3](#): Forbrug og salg af alkohol efter type og tid
- [ALKO4](#): Forbrug og salg af alkohol og tobak efter type og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Ikke relevant for denne statistik.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres ikke på et detaljeringsniveau, der nødvendiggør diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Ikke relevant for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i deltageret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Priser og Forbrug. Den statistikansvarlige er Christian Lindeskov, tlf. 39 17 34 35, e-mail: chl@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Priser og forbrug, Økonomisk Statistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Christian Lindeskov

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

chl@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 34 35

9.8 Faxnummer

39 17 39 99